EESTI MAASTIKUARHITEKTIDE LIIDU
KUUKIRI
11/2026

EMALi kuukirja järgmine number ilmub 1. detsembril

juhatus: juhatus@maastikuarhitekt.ee
Maarja Gustavson, Tanel Breede
Eneli Niinepuu, Maali Roomet-Allese, Maarja Tüür

koordinaator: Katri Dremljuga-Grüner
info@maastikuarhitekt.ee

projektijuht: Kati Ots kati@maastikuarhitekt.ee

kuukiri: Minea Kaplinski-Sauk minea@maastikuarhitekt.ee

• SEEKORDSES KUUKIRJAS •

Selgunud on Eesti Maastikuarhitektide Liidu aastapreemia nominendid 2026! *(lk 1, 3-6)*

EXTERY x EMAL "Läheme Eksterjööri" toimub **12. novembril** *(lk 1)*

Registreeru Planeerimiskonverentsile kuni 8.1 *(lk 1)*

Vaatame tagasi, mis toimus Disainiööl *(lk 2)*

Uudiseid rahvusvaheliselt areenilt:

- Õnneliku lõpuga lugu Gruusia teekonnast IFLAsse *(lk 6-7)*
- Ülevaade IFLA Europe'i üldkogust ja konverentsist EMALi delegaadi ja liidu presidendi pilgu läbi *(lk 8-9)*

SELGUNUD ON EESTI MAASTIKUARHITEKTIDE LIIDU • AASTAPREEMIA NOMINENDID 2026 •

Käes on see iga-aastane rõõmsat elevust täis aeg, mil tehtud tööle tagasi vaadata ja tunnustada parimat välisruumi! Aastapreemiate tralli pidulik avapauk on antud ning on suurim rõõm pidulikult teatada, et EMALi aastapreemiate žürii (koosseisus Läti Maastikuarhitektide Liidu ja IFLA Europe president **Indra Purs**, maastikuarhitekt ja eelmise aasta laureaat **Toomas Põld**, arhitekt ja maastikuarhitekt **Andres Levald** ja žürii esimees maastikuarhitekt **Maali Roomet-Allese**) on 24 kandidaadi seast välja sõelunud 13 nominenti!

Palju õnne kõigile nomineeritutele!
Nominentidega saate tutvuda kuukirjas (lk 3-6) ja EMALi kodulehel.

EXTERY × EMAL "Läheme eksterjööri"
WHY DON'T PEOPLE STAY?
Miks mõnes kohas tahame olla ja teistest lihtsalt läbi kõndida?

12. novembril kell 14.00 muutuvad **EXTERY** ruumid sisetänavaks, kus meid ootavad valgus, muusika, hea söök ja jook ning kohtumised ja vestlused, mida päevakavasse ette kirjutada ei saa.

Tulge ja veedame koos ühe meeleoluka õhtupooliku (ja ära unusta kontoritööst väsinud ja kurnatud kolleegi kaasa võtmast!)

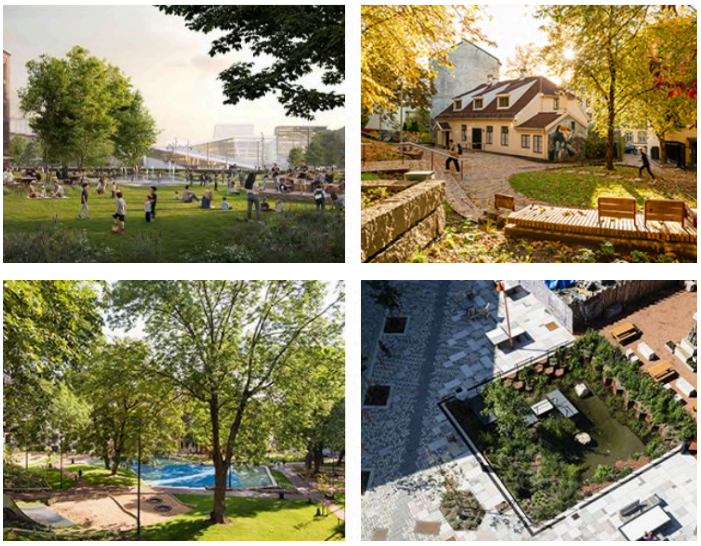
Saadaval veel viimased kohad.
Uuri täpsemalt info@maastikuarhitekt.ee

14.00 Kogunemine: tervitus, jook ja suupisted, melu
14.30 Seminari I osa: **Ashley Conn**
15.25 Energiapaus
15.40 Seminari II osa: **Katrin Kivisikk**
16.45 Piknik ja melu: kõhtu täidab Öku toiduauto
19.30 Buss Tartusse (kohtade arv piiratud)

"Kohtusime **Ashley Conn**iga Oslos, kus ta tutvustas enda projekteeritud Vollebekk Torgi. Tegemist on karismaatilise maastikuarhitektiga, kes on oma töös teinud võimatu võimalikuks. Kuidas viia projekt läbi nii, et see ka päriselt nii valmis ehitatakse? Siin on inimene, kellel on vastused."

Maarja Tüür

Fotod: SOLA

Tartu XI Planeerimiskonverentsi registreerimine on veel viimased päevad avatud!

Olete oodatud osalema XI Tartu Planeerimiskonverentsil **"Kultuur planeerimises ja planeerimiskultuur"** mis toimub **19.-20. novembril** Eesti Rahva Muuseumis, Tartus.

Konverentsil uuritakse, kuidas kultuurilised tähendused mõjutavad planeerimisotsuseid, millisel viisil planeerimis- ja ruumikultuur sünnib ja muutub ning kuidas erinevad kogukonnad tõlgendavad "head ruumi".

Registreerimine on avatud kuni **8. novembrini** SIIN

Lisainfo Planeerimiskonverentsi kodulehel ja ürituse FBs

TARTU
PLANEERIMISKONVERENTS

Infoseminar “Üleujutuskindel omavalitsus – targad otsused planeerimisel ja arendamisel

Keskkonnaagentuur kutsub **10. novembril 2026** Loodusmajas TARU (Vesilennuki 12, Tallinn) toimuvale infoseminarile **“Üleujutuskindel omavalitsus – targad otsused planeerimisel ja arendamisel”**. Infoseminar keskendub sellele, kuidas arvestada üleujutusriskidega juba ruumilise planeerimise, projekteerimise ja arendustegevuse käigus.

Konverentsil saab osaleda nii kohapeal kui ka virtuaalselt. Registreerumine on avatud **2. novembrini** **konverentsi veebisaidil**, kust leiab ka täpsema programmi (täieneb ajas).

EMAL DISAINIÖÖL

EMAL x Extery väliala

Oh-keeruta-lennuta ehk kuidas EMAL ja Extery üheskoos Disainiöö osalejad keerlema panid! Nimelt, nagu juba omamoodi traditsiooniks kujunenud, lõi EMAL koos Exterya Disainiöö välialale taas mõnusa kogunemis- ja olemiskoha. Kui hea väliruum on sellise koostöö juures juba iseenesestmõistetav tulem, siis sel korral oli puhkealal juures väike tore lisavimka ehk see oli sisustatud keerleva linnamööbliga, mis muutis ruumi mänguliseks ja lõbusaks.

Kusjuures, välialal kasutatud HULA seeria pälvis tänavu ka BRUNO disainiauhinna! Need pöörlevad istmed annavad ruumikasutajale mängulise vabaduse: pööra nägu päikese poole, keera tuulele selg või säti end sõbraga juttu puhuma. Maastikuarhitektile on see mugav ja paindlik tööriist, mis toob linnaruumi interaktiivsust.

Aitäh kõigile, kes meie juures näituste-sündmuste vahel jalga puhkasid ning värsket õhku nautisid. Ning muidugi täname kuraatorit **Maali Roomet-Allese** ning partnereid **Extery** ja **Disainiöö**!

Fotod: Kevin Loigu, Richard Gabriel Moritz

EMAL x Disainiöö rattatuurid “Linnaruum on kõigile!”

EMALi meeleolukad Disainiöö raames toimunud rattatuurid viisid osalejad väntama Põhjala tehasest läbi Kopli liinide, Pelguranna ja Putukaväila kuni Stoomi rannani välja!

Marsruudil vaadeldi, kuidas turvaline rattateede võrgustik, ligipääs linnaaiandusele ja kohalikud ühistegevused rikastavad linnaruumi. Üheskoos nenditi, et ligipääsetavus ei ole kitsas nišiteema, vaid sotsiaalselt sidusa linna alustala!

Rattatuuridel võtsid meid lahkelt vastu:

- Kopli 93 parandustöökoja meister Andre Pichen ning väärt sisendit andis kogukonnahoovi üks autoritest Iiris Tähti Toom (Spatialist Studio);
- Tallinna Pelgulinna Riigigümnaasium koolijuht Indrek Lillemägi;
- Pelguaed kogukonnaaia eestvedajad Martin Pennaste ja Ott Luigas (MTÜ Pelguaed).

Aitäh tuuri kuraatoritele **Aljona Galazan**ile ja **Maali Roomet-Allese**le, kõigile osalejatele ja kaasamõtlejatele ning partneritele **Disainiöö** ja **Eesti Kultuurkapital**.

Foto: Kevin Loigu

Foto: Richard Gabriel Moritz

• EESTI MAASTIKUARHITEKTIDE LIIDU AASTAPREEMIAD 2026 • nominendid •

Tänavuste tööde puhul tõuseb esile maastikuarhitektuursete lahenduste mitmekesisus – alates väiksematest sekkumistest kuni terviklike avaliku ruumi lahenduste ja üldplaneeringuteni. Žürii jaoks oli oluline, kuidas lahendus suhestub ümbritseva keskkonnaga, arvestab koha eripära ja kasutajate vajadustega ning millist ruumilist kvaliteeti see loob. Hea meel on näha, et maastikuarhitektuuril on üha olulisem roll tervikliku elukeskkonna kujundamisel ning seda väärtustatakse järjest enam ka tellijate poolt.

Žürii esimees Maali Roomet-Allese.

• NOMINENDID •

MANUFAKTUURI 7 KORTERMAJADE MAASTIKUARHITEKTUURI LAHENDUS

Maastikuarhitektuur: Maarja Tüür (Kadarik Tüür Arhitektid), Anne Alliksoo (Maastikulabor)

Kaasautorid: Johan Tali, Heidi Urb, Harry Klaar (Molumba OÜ)
Arhitektid: Molumba OÜ
Sisearhitektid: Lävi OÜ
Ehitaja: Mitt ja Perlebach OÜ
Tellija: Hepsor OÜ

Foto: Gaida-Erica Pärn

RAADIRAJA 10/12/14/16 KORTERMAJADE VÄLIRUUM

Maastikuarhitektuur: Kaie Kuldkepp (NÜÜD arhitektid)

Arhitektid: Henry Tossava, Elen Paddar (Architects Paddar Tossava Ltd)
Vertikaalplaneerijad: Romet Sutt, Elmo Jahhu
Ehitaja: OÜ Ehitustrust
Tellija: OÜ Avaare Kinnisvara

Foto: Sixten Sepp

KADRINA KESKVÄLJAK

Maastikuarhitektuur: Annika Valkna, Evely Ustav, Iris Epp Sildnik

Arhitektuur: Annika Valkna, Ainiki Niinelaid, Ruth Kübard
Sisearhitektuur: Annika Valkna, Ainiki Niinelaid
Veevarustus-kanalisatsioon, välivõrgud: OÜ Alkranel
Elekter-side-automaatika: ACDC OÜ
Hoone veevarustus: Vesitalo OÜ
Hoone küte-ventilatsioon ja jahutus: Nullenergia OÜ
Teed ja liiklus, Vertikaalplaneerimine: T-Model OÜ
Valgustusdisain: Silman Elekter AS
Haljastuslahendus: Ustav Disain OÜ
Ehituskonstruktsioonid: Arro & Agasild, Inseneribüroo OÜ
Ehitise tuleohutus: Tuleohutusnõuded OÜ
Ehitaja: RTS Infra OÜ
Tellija: Kadrina Vallavalitsus

Foto: Ain Liiva

SUPELUSE TÄNAVA ÜMBEREHITUS

Maastikuarhitektuur: Kersti Lootus, Siim Lootus, Kiur Lootus, Marge Kõrgekuhi, Ele Roos (Lootusprojekt)

Konsultandid: Vadim Mahkats, Reimo Alas
Ehitaja: Atemo OÜ
Tellija: Pärnu Linnavalitsus

Foto: Reio Avaste

MÄNNI PARGI PUHKEALA REKONSTRUEERIMINE

Maastikuarhitektuur: Kadri Uusen, Kersti Lootus, Kiur Lootus, Siim Lootus, Liivi Mäekallas (Lootusprojekt); Lidia Zarudnaya (Positiivne Pinnavorm)

Ehitaja: OÜ RTS Infraehitus
Tellija: Tallinna linn

Foto: Reio Avaste

KALARANNA KVARTALI MAASTIKU-ARHITEKTUURNE LAHENDUS

Maastikuarhitektuur: Maarja Tüür, Kerttu Kõll, Ivar Lubjak, Maria Pukk

Kaasautor: Raul Kalvo (Inphysica Technologies), 3D mudeli koostamine
Arhitektuur, sisearhitektuur: KTA Arhitektid
Ehitaja: Nordecon AS ja Pro Kapital Engineering OÜ
Tellija: AS Pro Kapital Grupp

Foto: Terje Ugandi

RAADI LASTEAIA MAASTIKUARHITEKTUUR

Maastikuarhitektuur: Kaisa Baiardi, Ella Aho, Carmen Lee (Lundén Architecture Company); Terje Ong, Margit Prükk, Elina Õunsaar (TajuRuum)

Arhitektuur: Rubén Tomás Verde, Carmen Lee (Lundén Architecture Company), Sander Aas (Arhitekt 11 OÜ)
Sisearhitektuur: Rubén Tomás Verde, Viivi Kannisto (Lundén Architecture Company), Hannelore Kääramees (Arhitekt 11 OÜ), Elen Luht
Projekteerimise projektijuht: Mari Maidla (Arhitekt 11 OÜ)
Teed, liiklus, vertikaalplaneerimine ja tehnovõrkude koondplaan: Adetex OÜ
Vee, olme- ja sademeveekanalisatsiooni välisv.: Projekt O2 OÜ
Soojusvarustuse välisvõrk: Soojatooja OÜ
Elektri, nõrkvoolu välisvõrk: ACDC OÜ
Ehituskonstruktsioonid: Arro & Agasild Inseneribüroo OÜ
Ehitaja: KRC Ehitus OÜ
Tellija: Tartu Vallavalitsus

Foto: Terje Ugandi

KARLOVA PUHKEALA

Maastikuarhitektuur: Merle Karro-Kalberg,
Mirjam Tasa, Heiki Kalberg

Ehitaja: Mcc Invest OÜ
Tellija: Tartu linn

Foto: Merle Karro-Kalberg

VILLA LOHUSALUS MAASTIKUARHITEKTUUR

Maastikuarhitektuur: Katri Soonberg (KOKO arhitektid)

Arhitektuur: Lembit-Kaur Stöör (KOKO arhitektid)
Sisearhitektuur: Liisi Murula-Kerstna
Projekti arhitekt: Anu Ahi
Ehitaja: Messiehitus
Tellija: Ott Kaukver

Foto: Tõnu Tunnel

RAKKE LASTEAIA LEEVIKE MAASTIKUARHITEKTUUR

Maastikuarhitektuur: Mirko Traks, Karin Bachmann, Kristjan Talistu (Kino Maastikuarhitektid); Ott Alver (Arhitekt Must)

Arhitektuur: Ott Alver, Mari Rass, Alvin Järving, Lill Volmer, Katariina Mustasaar, Luisa Männilaan, Lisett Eist, Elis Kevvai, Katrin Vilberg, Patrick Barbo (Arhitekt Must)
Sisearhitektuur: Mari Põld, Maria Stokkeby, Mari-Liis Sõber (Bold Studio)
Ehitaja: Ehitus5Eco
Tellija: Väike-Maarja Vallavalitsus

Foto: Tõnu Tunnel

VILLAVESKI KODUMUUSEUMI JA PUHKEALA MAASTIKUARHITEKTUUR

Maastikuarhitektuur: Edgar Kaare, Kärt Reedi,
Elina Õunsaar (TajuRuum)

Arhitektuur: Arhitektuuriklubi OÜ
Välisvalgustus: Silman Elekter OÜ
Välisrajatiste insenertehniline osa, sh vesiehitised: Inseneribüroo Urmas Nugin
Tiigi vee- ja kaldataimestiku konsultant: Tiigitehnika OÜ
Ehitaja: AS Merko Ehitus Eesti
Tellija: Metec

Foto: Karl Möls

LÄÄNERANNA GÜMNAASIUMI LIHULA ÕPPEHOONE MAASTIKUARHITEKTUUR

Maastikuarhitektuur: Kristian Nigul, Kadri Uusen, Kadi Nigul (Väli); Allan Pilter (Kauss Arhitektuur)

Arhitektuur: Lauri Eltermaa, Allan Pilter, Sten Vendik, Kristiina Aasvee, Kaur Talpsep (Kauss Arhitektuur OÜ)
Sisearhitektuur: Elise Roos, Anna-Grete Konsap, Allan Pilter (Kauss Arhitektuur OÜ)
Ehitaja: Ehitus5ECO OÜ
Tellija: Lääneranna Vald

Foto: Tõnu Tunnel

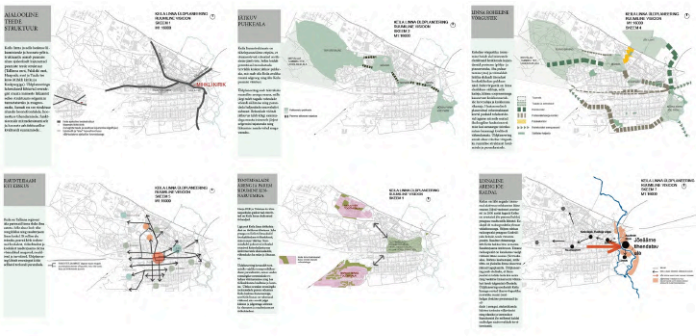

KEILA LINNA ÜLDPLANEERING

Maastikuarhitektuur: Janne Tekku, Kerttu Kõll, Toomas Paaver, Piret Põllendik, Maarja Tüür

Projektimeeskond: Raul Kalvo ja Lauri Läänelaid (Inphysica arhitektid), Tarmo Sulger (Stratum Inseneribüroo)
Tellija: Keila linn

Foto: Inphysica / Kerttu Kõll

GRUUSIA SÕPRADE PIKK TEE IFLAsse

Tekst: Teele Nigola
Fotod: Teele Nigola erakogu

Sel sügisel leidis IFLA Europe'i üldkogul Riias aset üks tõeliselt rõõmus sündmus – Gruusia maastikuarhitektide ühendus AGLAE võeti vastu IFLA liikmeks. Minu jaoks on see väga isiklikku laadi lugu, sest olen olnud tunnistamas nii selle protsessi algust kui ka lõppu, lisaks veel ka vahepealset pikka perioodi täis lahtisi otsi, keerukaid küsimusi ja lõputuna näivat ootust. Enamiku sellest ajast olin IFLAs meie liitu esindamas delegaadina, kuid nüüd Riias osalesin üldkogul vaatlejana, et Gruusia liikmeks hääletamise juures kohal olla.

Nino Shengeliaga, Gruusia liidu asutajaga, kohtusime esimest korda 2016. aastal Itaalias Torinos, kus toimus IFLA maailmakongress. Sattusime juhuslikult ühte bussi ning temaga vesteldes sain teada, et Gruusia ei ole IFLA liige. Ninol oli olemas maastikuarhitekte ühendav organisatsioon Creatopia ning hakkasin uurima, kuidas saaksid nemadki meie rahvusvahelise erialaperega liituda.

Tutvustades veidi Nino tausta, siis 1984. aastal lõpetas ta arhitektuuriõpingud, tehes oma lõputöö maastikuarhitektuuri teemal. Esmalt töötas ta arhitektina ja tegeles planeeringute koostamisega. 1999. aastal alustas ta maastikuarhitektuuri erapraksist ning on hiljem juhtinud mitmeid erialabüroosid. Tema tööde hulka kuuluvad näiteks Mtatsminda pargi maastikulahenduse uuendamine ja arvukad eraaiad. Projekteerimise kõrval on Nino õpetanud maastikuarhitektuuri ja selle ajalugu ning on taimekooli Plant School kaasasutaja ja õppejõud.

Juba 2016. aasta suvel kirjutas Nino minu julgustusest innustust saades IFLA liikmeks astumise avalduse. Tema suur soov oli saada osa rahvusvahelisest kogemuste vahetusest ja tuua selle kaudu uusi teadmisi ka Gruusiasse. IFLA juhtkonnalt asja uurides selgus aga, et ühe teise Gruusia organisatsiooni GALA taotlus oli juba esitatud paar aastat varem. Kuna IFLA Europe tunnustab igast riigist vaid üht täisliikmest esindus-organisatsiooni, tuli esmalt selgust saada, kuidas selles olukorras edasi minna.

Oslos IFLA World'il. Vasakult James Hayter, Kristiina Kupper, Teele Nigola, Nino Shengelia

Nino tõi meie omavahelistes vestlustes tundliku teemana välja asjaolu, et kohalikes erialaringkondades on erinevaid hoiakuid – osa on rohkem venemeelsed, teised vaatavad läänemaailma poole. See eristas tema sõnutsi ka kahte Gruusia erialaorganisatsiooni.

Eesti inimesena oli mulle hästi mõistetav, miks see erinevus tema jaoks oluline on, eriti kui juttu on rahvusvahelisest koostööst. IFLA kolleegidele vajas see taust veidi enam selgitamist, aga lõpuks sai pigem määravaks asjaolu, et liitumiseks peab organisatsiooni ülesehitus ja põhikiri vastama IFLA statuudile ja liituda saab ikkagi vaid üks erialaliit. Lootust siiski oli, sest ka teise liidu taotlust polnud seni rahuldatud ja suhtlus oli väheaktiivne.

Püüdsin viia Nino kontakti IFLA juhtkonnaga, kellega taotluse nõudeid ja võimalikke lahendusi arutada. 2019. aastal Antalyas kohtudes saime kirja juba üsna konkreetsed ülesanded: vaja oli muuhulgas täpsustada organisatsiooni nime ning teha põhikirjas muudatusi. Abiks olid teiste seas toonane IFLA Europe'i erialase praktika asepresident **Hermann Georg Gunnlaugsson** ning hiljem presidendi ametisse valitud **Katerina Gkoltsiou**.

IFLA soovitusel muudeti Creatopia nime, et see väljendaks selgemalt erialast kuuluvust ja oleks sarnane teiste liikmesühenduste nimetustega. Nii et 2020. aastal taotlust uuendades oli kasutusel juba Association of Georgian Landscape Architecture and Ecology ehk AGLAE.

Üks keerukamaid teemasid oli liikmete haridus. Gruusias ei ole maastikuarhitektuuri õpe kujunenud nii selgelt omaette erialaks kui mitmel pool Euroopas. Nino selgituste järgi toimub suur osa sellest arhitektuuriõppe raames ning diplomile ei pruugi maastikuarhitektuuri nimetus jõudagi. Nii tuli taotluse dokumentides diplomi nimetuse kõrval selgitada ka seda, mida inimene on õppinud, milliseid töid teinud ja milline on tema erialane kogemus. Eks kutsehindamisel peame me ka siin Eestis sellist sisulist hindamist sageli läbi viima. Kriitiliseks kujunes see eelkõige seetõttu, et IFLA jaoks on maastikuarhitekti kui nimetuse kaitsmine väga tugev prioriteet.

Liikmeks saamise taustal toimus ka muud. Kohtusime Ninoga konverentsidel (lisan Oslo IFLA World kohtumise raames tehtud pildi koos toonase presidendi austraallasest **James Hayter**iga). Samuti mõtlesime praktilise koostöö peale meie erialaliitude vahel. 2020. aasta alguses uurisin võimalust taotleda Eesti arengukoostöö vahenditest toetust. Plaanis olid õppereisid, ühised konverentsid ning Gruusia kolleegide osalemine rahvusvahelistel kohtumistel. Siis tuli aga koroona ning plaanid jäid ootele, kuigi suhtlus muidugi jätkus. Kutsusin Nino ja tema kolleegid osa võtma Läänemere piirkonna maastikuarhitektide veebiseminaridest, kus Nino ka ettekande tegi, ning arutasime võimalusi üksteise tegemisi laiemalt tutvustada.

Samal ajal jätkus töö põhikirja ja taotlusmaterjalidega. Siinkohal tahan esile tuua IFLA Europe'i põhikirjanõustaja **Carlo Bruschi** ja toonase peasekretäri **Diana Culescu** panust. Carlo tegeles AGLAE põhikirja analüüsiga 2020. aastal ning Diana hilisemate aastatel oma tööperioodil. Omalt poolt olen väga tänulik, et nad olid valmis Ninoga koos lahendusi otsima.

Lahendust vajas ka varasema taotluse küsimus. IFLA Europe'i juhtkond võttis lõpuks GALA (esimene taotleja) esindajaga ühendust, et uurida, kas nad soovivad endiselt oma taotlusega edasi minna. Vastust aga ei tulnud. Kuna taotluse esitamisest oli möödunud juba enam kui kümme aastat, leiti, et on võimalik edasi minna teise organisatsiooni taotlusega, mis vastab vajalikele nõuetele.

Viimase aasta jooksul proovisin ka omalt poolt pakkuda moraalset tuge, et teema saaks koostöös praeguse juhatusega lõpuks hääletuseni viidud, sest kogu dokumentatsioon oli sobilikuks tunnistatud. Lõpuks oli otsus olemas, et hääletus tuleb, ja Nino kutsuti üldkogule.

Riiga tuli Nino koos oma poja ja koostööpartneri **Farnaoz Marganiaga**. Arusaadavalt olid mõlemad väga elevil. Oma ettekandes rääkis Nino Gruusia maastikuarhitektuuri väljakutsetest, sellest pikast teekonnast ning liikmestaatuse tähendusest nende kodumaal. Nad kinnitasid, et rahvusvaheline kuuluvus suurendab nende tõsiseltvõetavust nii avalikkuse kui ka erialaekspertide silmis ning avab uusi võimalusi koostööks.

Nino peab ettekannet üldkogul ja tutvustab Gruusia organisatsiooni

Toimub üldkogu hääletus

Kui hääletus oli positiivse tulemusega läbi, järgnes saalis ülev aplaus ning Nino ja Farnaoz said rohkelt õnnitlusi. Mul oli väga hea meel näha, kuidas praegune IFLA Europe'i president Indra Purs Gruusia kolleege soojalt liikmeperre tervitas. Ka minu jaoks oli see pika teekonna õnnelik lõpp. Olin vahepeal peljanud, et kogu suurte rahvusvaheliste organisatsioonidega kaasneva bürokraatia tõttu ei pruugigi me selle hetkeni jõuda. Seda toredam oli nüüd koos Gruusia kolleegidega rõõmustada.

Praegu on AGLAE staatus *Interim Member* ehk ajutine liige. Üldkogul neil veel hääleõigust ei ole ning nende esindajad ei saa kandideerida juhatusse, kuid organisatsiooni tegevuses ja erialases koostöös saavad nad osaleda. Nende ajutine liikmestaatus ei heiduta neid sugugi. Gruusia kolleegid on selle võimaluse üle väga rõõmsad ja tänulikud. Nüüd saab edasi töötada täisliikmestaatuse nimel ning kasutada tekkinud sidemeid oma hariduse ja erialakogukonna tugevdamiseks. Arutasime omavahel, kuidas saaks Gruusias eriala staatust selgemalt määratleda, võttes eeskujuks meie kutsesüsteemi kogemuse. Samuti arutasime, kuidas toetada ülikoolide õppekavade arengut, et tulevikus võiks jõuda ka IFLA Europe'i tunnustuse taotlemiseni.

Jälgin ise nende tegemisi Ninoga suheldes ja ka nende Facebooki lehe vahendusel. Loodan väga, et meie koostöö jätkub ja saame ka edaspidi olla oma nõu ja kogemusega toeks. Ning ehk on Nino ja Farnaoz valmis tulevikus meid siin Eestiski külastama ja oma tegemistest laiemale ringile rääkima. Rahvusvaheliste kontaktide loomise osas on nad igal juhul väga innukad.

Farnaoz, Nino ja Indra Purs peale liikmeks saamist

IFLA EUROPE KONVERENTS JA ÜLDKOGU

Maarja Tüür ja Maarja Gustavson

EMALi liikmete muljeid ja peegeldusi konverentsist vaata ka 10/2026 Kuukirjast.

Fotod: Teele Nigola, Kristaps Hercs (vt ka ürituse fotogaleriid)

IFLA Europe konverents toimus sellel aastal 2.-4. septembril ning konverentsile järgnes 5.-6. septembril IFLA Europe'i üldkogu, mis mõlemad leidsid aset Riias.

Konverentsi peateemaks oli ***"Landscape in Transition – Reimagining Resilient Futures"*** ehk muutuvad maastikud ja kestlikut tuleviku ümbermõtestamine. Käsitleti Euroopa maastikke kujundavaid sügavaid muutusi, alates kliimasurvest ja elurikkuse kadumisest kuni sotsiaalsete, majanduslike ja kultuuriliste muutusteni. Põhiküsimus oli, kuidas maastiku-arhitektuur saab aktiivselt suunata üleminekut vastupidavama ja kaasavama keskkonna poole.

Arutelu jagunes nelja alateema vahel: *shifting grounds, shared places, patterns of change* ja *memory of places*. Keskkonnasuund hõlmas maastike reageeringuid kliimamuutusele, elurikkuse kaole, keskkonna-alasele eba-kindlusele ja uutele ökoloogilistele väljakutsetele. Sotsiaalses sektoris tegeleti avaliku ruumi, kaasamise, ligipääsetavuse, maastikuhalduse ja ühiskonna jätkusuutlikkusega. Tehnoloogilise ja planeerimise osa teemad olid digitehnoloogiad, nutikad maastikud, liikuvus, linna ja maa vahelised üleminekud, taristu ning planeerimine. Kultuuriplokk puudutas maastike kaitset ja tõlgendamist, kultuurilisi ökosüsteemiteenuseid, põlvkondade-ülest tarkust ning kohakiindumust.

Üritusel osales ligikaudu 300 maastikuarhitekti enam kui 35 riigist. Sellel aastal oli esindatud ka erakordselt suur eestlaste delegatsioon – pea 20 maastikuarhitekti. **Karin Bachmann** oli üks peaesineja, aga ettekanded tegid ka **Toomas Põld** ja **Kristiina Kupper**.

Konverentsi avasõnad. Indra Purs

Eestlaste delegatsioon IFLA Europe konverentsil

EMALi juhatuse esindajad koos IFLA Europe'i presidendi, lätlanna Indra Pursiga

Üks konverentsi teemavalikut *"Landscape in Transition"* saatev põhiküsimus oli, kuidas praegune keeruline poliitiline olukord ja eelkõige sõda maastikke muudab. Erakordne oli see, et konverentsil osalesid külalised Ukrainast ning kõiki ettekandeid sai jälgida ka sünkroontõlkena ukraina keelde. Ukraina-teemaline paneel ja ettekannete blokk oli üks konverentsi võimsamaid ja emotsionaalselt puudutavamaid osi.

Oksana Milevska, Ukraina maastikuarhitektide liidu president, oli üks konverentsi *keynote*-esinejatest ning tema taust on maastikuarhitektuuris ebatavaliselt lai: tal on kolm kõrgharidust majanduses, juhtimises ning aedade ja parkide inseneeria alal. Oma karjääri jooksul on ta teinud valmis sadu erineva stiili ja mastaabiga aedu, nii et ta tunneb valdkonda praktikuna, mitte ainult organisatsiooni juhina. Samal ajal on ta aastaid pühendunud Ukraina professionaalse maastikuarhitektide kogukonna arendamisele ja seda riigis, kus kutse toetamine on praeguses olukorras eriti keeruline. Tema ettekanne sobis hästi konverentsi teemaga, sest Ukraina maastikud ja neid kujundav kogukond on sõja tingimustes väga tõsiste muutuse keskel. IFLA Europe on end Ukrainaga solidaarseks kuulutanud juba 2022. aastal. Milevska esinemine tegi aga Ukraina maastikuarhitektid esimest korda oma Euroopa kolleegide ees tõeliselt nähtavaks ja kuuldavaks.

Juba järgmisel päeval, IFLA Europe'i üldkogul, oli ühe punktina päevakorras Vene Föderatsiooni maastikuarhitektide liidu (ALAROS) liikmelisuse peatamine. Päevakorrapunkt lisati Baltimaade ja Soome ühisel nõudmisel. Ettevalmistus selle küsimusega tegelemiseks algas Balti-Soome koostöö raames juba eelmise aasta sügisel Jelgavas toimunud ümarlauas. Eesti esindajatena oleme seda teemat üritanud korduvalt arutada varemgi, kuid erinevatel põhjustel pole selle ametlik käsitlemine läbi läinud.

Ajalooline hääletus Venemaa esinduse liikmelisuse peatamiseks IFLA Euroopas

Hääletusele eelnev arutelu oli väga emotsionaalne ja pingeline ning tundus, et Euroopa maastikuarhitektidel on keeruline selle teema osas üksmeelele jõuda. Demokraatlikud põhimõtted siiski võitsid ning ALAROSe liikmestaatus on ametlikult IFLA Europe'is külmutatud. Väga võimalik, et see hääletus läks läbi ainult seetõttut, et enamik delegaate olid eelmisel päeval kuulanud Milevska ettekannet ja sellele järgnenud paneeldiskussiooni. Samal päeval võeti ühehäälselt IFLA Europe'i liikmeks Gruusia maastikuarhitektide liit (loe nende liikmeks saamise teekonnast pikemalt Kuukirjast lk 6-7).

Eesti maastikuarhitektide jaoks on oluline, et IFLA Europe'i presidendiks sai möödunud aasta oktoobris just lätlanna **Indra Purs**, kes juhib samal ajal ka Läti maastikuarhitektide ühingut (LAAA). Tema juhtimisel on Balti regiooni hääl Euroopa maastikuarhitektide ühenduses tugevam ja meie piirkonna huvid on laua taga paremini esindatud. Balti regiooni ja Eesti jaoks on eriti tähtis, et Purs osales 9. mail 2026 Vilniuses Balti grupi aastakoosolekul, kus kohtusid Läti, Leedu, Eesti ja Soome rahvusühingute esindajad. Ta osales ka Eesti arhitektuuri-preemiad 2026 maastikuarhitektuuri žüriis.

ELi poliitikas on Purs seadnud prioriteediks kvaliteedipõhised riigihanked ja maastikuarhitektuuri projektikonkursid kui strateegilised vahendid kvaliteetse avaliku investeeringu tagamiseks. Verstapostiks peab ta nõukogu soovitust New European Bauhausi kohta, mis soovitab selgesõnaliselt ka maastiku- ja arhitektuurikonkursse, ning selle najal on algatatud koostöö Euroopa juhendi koostamiseks kvaliteetsete maastikuarhitektuuri konkursside jaoks.

Koostöös Euroopa Arhitektide Nõukoguga (ACE) on ta taotlenud, et maastikuarhitektuuri tunnustataks arhitektuuriga võrdväärse erialana. Tema ettepanekul avas ACE uuesti dialoogi neljateistkümne üleeuroopalise organisatsiooni vahel, kes töötasid 2021. aastal koos New European Bauhaus Collective'is. Aprillis 2026 osales Indra Brüsselis New European Bauhausi festivalil ning pidas avakõne IFLA Europe'i korraldatud ametlikul kõrvalüritusel *"From NEB Values to Reality"*. Davosi Baukultur Alliance'i aastakohtumisel Bernis pidas ta pikema strateegilise vestluse Euroopa Komisjoni New European Bauhausi üksuse juhi **Elena Montan**iga, et kujundada maastikuarhitektide tulevikku NEB'is. Oma kogemusest järeldas ta, et poliitiline tunnustus ei püsi ilma järjepideva kutsealase kohalolu ja lobitööta, sest 2021. aasta selgesõnalised viited maastikuarhitektidele on hilisemates dokumentides muutunud vähem nähtavad.

Euroopa Nõukogus omandas IFLA Europe tema juhtimisel vaatlejastaatuse uues keskkonnakomitees CDENV. Indra rõhutab, et maastikukonventsiooni üleminek kultuurikomiteelt keskkonnakomiteele peab säilitama maastiku terviklikkuse ehk mitte kitsendama seda looduskaitseks, vaid hoidma selle ökoloogilise, kultuurilise, sotsiaalse ja ruumilise tähendusega. Ta lõi otsekontaktid konventsiooni sekretäri **Caroline Martin**i ja esimehe **Marta Rodrigues**ega, kes on ise maastikuarhitekt. Caroline Martin osales *keynote speaker*ina ka Riia peaassambleel. Purs on nõustunud osalema Euroopa Nõukogu maastikuauhinna üheksanda väljaande žüriis Strasbourgis 10. septembril 2026. Juunis võttis ta osa IFLA Worldi ja maastikukonventsiooni sekretariaadi strateegilisest dialoogist.

Maailma tasandil osales Indra COP30 kliimakonverentsil Brasiilias ning väljendas IFLA Europe'i huvi koostööks bioloogilise mitmekesisuse ja kliimaprotsesside alal. Davosi kohtumisel lõi ta uue kontakti UNESCO ajaloolise linnamaastiku soovituse esindaja **Jyoti Hosagrahar**ga, mis võib viia kutseni IFLA maailmakongressile ja nelja linna hõlmava Urban Atlase algatuseni. Lisaks esindas ta maastikuarhitektuuri avalikel üritustel, näiteks pidas avakõne Urbanscapes Ostrava avamisel, ning osales Küprosel Euroopa arhitektuuripoliitika konverentsil ECAP. Ta osales ka maastikuarhitektuurikoolide ühenduse ECLAS aastakonverentsil TU Delftis 16.-19. septembril 2026.

Edasiseks on Purs seadnud suuna liikuda tunnustuselt rakendamisele: ta soovib IFLA Europe'i aktiveerida "võrgustike võrgustikuna", tugevdada kohalolu Brüsselis koostöös Belgia maastikuarhitektide ühinguga BALA ning rajada püsivam rahastusmudel, mis võimaldaks Creative Europe'i ja teiste Euroopa programmide kaudu projekte ka ise algatada ja juhtida.

EMAL TÄNAB OMA TOETAJAID:

EXTERY

Dambis

MUUW

stoneroc By Bauroc

ACO

FIXMAN

Rusty products for life

LODE